Knjižnični kurir

KNJIŽNICA VELENJE
Svetišče knjige in informacijsko središče

Priloga Našega časa

12. junij 2008, številka 6

naš ČAS

Knjižnica je (spet) samostojna!

Vlado Vrbič, direktor Knjižnice Velenje

Knjižnica Velenje je bila uradno ustanovljena leta 1962 in je kot samostojna institucija delovala vse do sredine sedemdesetih let, ko se je združila v Kulturni center Ivana Napotnika Velenje, ki je bil dolga leta kar velik vzor organiziranja kulturnih dejavnosti v Sloveniji. Takšnih centrov je v Sloveniji sicer nastalo več, vendar so ponekod v tovrstne zavode vtaknili vse od športa, kulture, delavskih univerz ... do kinodvoran in večina takšnih centrov potem ni zaživela. V Velenju smo imeli to srečo, da je Kulturni center združeval izključno kulturne dejavnosti (muzej, knjižnico, prireditve, galerijo) in je dolga leta predstavljal skoraj vso profesionalno kulturo na območju Šaleške doline. Takšna organiziranost je imela kar precej prednosti (na primer združevanje sredstev, usklajen razvoj kulturnih dejavnosti na tem prostoru ...) pa tudi morda kakšno pomanjkljivost, vsekakor pa so se enote znotraj centra v treh desetletjih kadrovsko in vsebinsko tako razvile, da je bilo čisto smiselno razmišljati o njihovi samostojni poti. Ne glede na to, da je zakonodaja medtem zahtevala za knjižnice njihovo samostojnost.

Pravzaprav presenetljivo malo občanov ve, da se je marca letos zgodilo še zadnje dejanje »razpada« Kulturnega centra Ivan Napotnik Velenje, ki je bil ustanovljen davnega leta 1975. Pred štirimi leti se je Kulturni center namreč razdelil na dva javna zavoda – Muzej Velenje (bivši enoti Muzej in Galerija) in Knjižnico Velenje (bivši enoti Knjižnica in Prireditve). Marca letos pa je Mestna občina Velenje ustanovila nov javni zavod Festival Velenje, v katerega se je vključila dejavnost enote Prireditve (torej dom kulture z abonmaji in ostalimi kulturnimi prireditvami). Tako je torej javni zavod Knjižnica Velenje odslej zavod, ki se ukvarja samo s knjižničarsko dejavnostjo in ima enote v Velenju, Šoštanju ter Šmartnem ob Paki.

Torej samostojnost po treh desetletjih. In kaj bo ta samostojnost prinesla dobrega? Pravzaprav zaradi same reorganizacije ne smemo pričakovati revolucionarnih sprememb v knjižnični dejavnosti v Šaleški dolini. Bolj gre za to, da se je »osamosvojitev« slučajno zgodila nekako v času informacijske revolucije in pridobitve novih prostorov za knjižnično dejavnost. Geslo naše knjižnice je: Knjižnica – svetišče knjige in informacijsko središče. To pomeni, da moramo občanom ponuditi knjigo, dogodke povezane s knjigo, ter informacijski servis, ki ga občani v informacijski dobi potrebujejo. Ustanovitelju samostojnost zavoda seveda pomeni boljšo preglednost nad njenim poslovanjem, enaindvajsetim zaposlenim v knjižnici pa možnost za dvig kakovosti in uspešnosti njihovega dela (samostojnost) v novih organizacijskih pogojih.

■

Poletni delovni čas za bralke in bralce
(julij in avgust)

Mestna knjižnica Velenje
Šaleška 21 (center Nova), telefon: 898 25 50
ponedeljek, sreda, petek: 8.00 - 15.00; torek, četrtek: 13.00 - 19.00;
nabiralnik za vračanje gradiva je dostopen 24 ur dnevno

Mestna knjižnica Šoštanj
Trg Jožeta Lampreta 3 (dom kulture), telefon: 898 43 40
ponedeljek: 12.00 - 18.00; petek: 8.00 - 13.00

Knjižnica Šmartno ob Paki
Šmartno 72 (dom kulture), telefon: 898 49 58
torek: 12.00 - 18.00
Na dan pred praznikom je knjižnica odprta normalno, na dan pred dvodnevnim praznikom pa velja sobotni delovni čas (od 8. do 13. ure).

V času, ko so knjižnice zaprte, si lahko v Velenju, Šoštanju in Šmartnemu ob Paki poletno branje izposodite v kioskih Biblio24.

Uspešno kandidirali na razpisu

Knjižnica Velenje je pomladi s štirimi projekti uspešno kandidirala na javnem ciljnem razpisu Ministrstva za kulturo RS za izbor izvajalcev kulturnih projektov ter projektov nakupa informacijske in komunikacijske opreme za potrebe splošnih knjižnic. Prijavili smo tri projekte s področja nakupa informacijsko-komunikacijskih tehnologij in en projekt s področja digitalizacije knjižnične dediščine. Ministrstvo je velenjski knjižnici za izvedbo prijavljenih projektov odobrilo sofinanciranje v višini 14.072 EUR, kar predstavlja 92,3 % zaprošene vsote, vsem projektom pa je sofinanciranje v višini 40 % zagotovila tudi Mestna občina Velenje.

Z izvedbo projektov nakupa informacijsko-komunikacijskih tehnologij bo Knjižnica Velenje pridobila zmogljiv strežnik, ki bo organiziral in nadziral delovanje desetih računalnikov v računalniški učilnici Mestne knjižnice Velenje. Tako si bodo lahko člani knjižnice neodvisno od knjižničarjev rezervirali proste termine za uporabo računalniške opreme, programska oprema strežnika pa bo v celoti temeljila na odprti kodi. Pridobili bomo tudi štiri nove računalnike za mladinsko čitalnico ter posodobili opremo za izvajanje dela osebja knjižnice.

Do konca leta bomo v sodelovanju z Radiem Velenje izvedli projekt Zbirka digitaliziranih domoznanskih glasbenih posnetkov, s katerim bo Knjižnica Velenje pridobila celovito, raznoliko in pregledno zbirko skladb v digitalni obliki, ki bodo zainteresiranim fizičnim in spletnim obiskovalcem približale bogato glasbeno dediščino Šaleške doline. Pridobljeno digitalizirano in bibliografsko obdelano gradivo bo bistveno izboljšalo ponudbo domoznanskega oddelka naše knjižnice.

■ **P. G.**

Droben list

Končno. Končno zato, ker smo po nekaj letih zatišja spet začeli – čeprav z majhnimi koraki – z založništvom v kulturnih zavodih. V Knjižnici Velenje smo namreč začeli izdajati zbirko Droben list. Naslov smo si izposodili pri Kajuhovi pesmi, saj po svoje nazorno nakazuje usmeritev te zbirke. Gre namreč za drobne knjižice, obsega do 60 strani, manjšega formata, ki so namenjene izdajanju manj obsežnih, pretežno literarnih vsebin. V tej zbirki bodo našli prostor »izdelki« skritih, neuveljavljenih, manj uveljavljenih ali uveljavljenih avtorjev s šaleškega prostora. Gre za razmeroma poceni knjižice, ki bodo izšle nekajkrat letno - morda štirikrat, petkrat ali šestkrat. Stroške bomo skušali pokriti s prodajo po dostopni ceni, s pridobivanjem stalnih naročnikov in s pridobivanjem sponzorjev.

V zbirki Droben list sta doslej izšli že dve knjižici, in sicer staroste velenjskih literatov Vinka Šmajsa Skriti dnevnik ter pred dnevi Kroki - portreti slovenskih književnikov, ki jih je narisal Roman Kralj ob njihovih obiskih v Velenju.

Obe knjižici lahko po ceni 5 evrov kupite na izposojnem pultu v Mestni knjižnici Velenje, kjer lahko postanete tudi naročnik – cena za naročnike posameznike je 4 evre za izvod.

■ **V. V.**

Varne točke

V soboto, 24. maja, je Velenje postalo »Otrokom prijazno Unicefovo mesto«. Prva naloga, ki so jo v Mestni občini Velenje opravili v okviru projekta, je vzpostavitev varnih točk v mestu. Ena od petnajstih varnih točk v Velenju je postala tudi naša knjižnica.

UNICEF spodbuja lokalne oblasti, da se povežejo s policijo, Centrom za socialno delo, organizacijami, ki delajo ZA otroke in Z njimi, da v mestu zagotovijo večjo varnost z vzpostavitvijo tako imenovanih varnih točk.

Varne točke so posebno označeni javni prostori, ki jih lastniki ponudijo otrokom, da se vanje zatečejo v primeru, ko se znajdejo v kakršnikoli težavi ali stiski na mestnih ulicah (so se izgubili, jim grozijo sovrstniki, ne morejo priti domov ali v stik s starši, so bili priče kaznivemu dejanju ...).

Varne točke se lahko nahajajo na različnih lokacijah (knjižnica, frizerski salon, slaščičarna, lekarna, mladinski center ...), pomembno pa je:
- da so čim lažje dostopne;
- da je tam vsaj večino dneva prisotno osebje, ki je prostovoljno pripravljeno te otroke trenutno zaščititi in jim svetovati.

Te točke so vidno označene, njihovi uslužbenci pa usposobljeni, da otrokom nudijo osnovno pomoč.

■ **S. L.**

Naš čas, 8. 5. 2008, barve: CMYK, stran 18

Pol(I)etje v Knjižnici Velenje

Pravljična soba še bolj čarobna

Pravljična soba je v knjižnici zagotovo prostor, kjer naši najmlajši bralci preživijo največ časa, bodisi v družbi staršev, vzgojiteljic ali nas knjižničark, ki jim pripovedujemo pravljice. Vendar pa je bilo marsikdaj zaradi drugih obiskovalcev knjižnice prav poslušanje pravljic moteno. Zato smo se sredi marca vsi razveselili nove pridobitve, in sicer zasteklitve pravljične sobe, ki je sedaj še malce večja in prijaznejša, saj je poslikana s prikupnimi motivi. Najpomembneje pa je, da lahko sedaj otroci nemoteno prisluhnejo pravljicam, pa naj bo to v času popoldanskih pravljičnih uric ali pa v času dopoldanskih obiskov vrtcev. Prav tako se lahko v miru poigrajo s plišastimi igračami, lutkami ter igralnimi knjigami in prelistavajo knjige, ki sicer niso za izposojo na dom.

■ *M. P. S.*

Slovenski knjižnično-muzejski mega kviz

MEGA je okrajšava za Muzeje, Etnologijo, Galerijo. Pri tem kvizu sodelujejo slovenske knjižnice in muzeji. Mlade reševalce spodbuja, da umestijo vsakega obravnavanega znamenitega Slovenca v časovno obdobje. Letošnje šolsko leto so spoznavali Jožeta Plečnika, Ito Rino, Janeza Puha, Friderika Ireneja Barago in Primoža Trubarja. Poglabljajo se v obdobje in osebnosti, kakšen je bil njihov prispevek v slovenskem in kakšen v evropskem oziroma svetovnem merilu. Ob tem reševalci spoznajo, da je bila Slovenija s svojimi največjimi znanstveniki in umetniki že od nekdaj del mednarodnega prostora.

Kviz je mogoče reševati na različne načine:

- s pomočjo tiskanega vprašalnika (po posameznih sklopih vsak mesec posebej);
- na spletni strani www.koz.si/megakviz;
- na TV Slovenija v oddaji Enajsta šola – Oddaja za radovedneže;
- v reviji National Geografic Junior.

Letos smo v Knjižnici Velenje prejeli 107 rešitev. Sodelovale so osnovne šole iz Velenja in Šoštanja. OŠ Antona Aškerca, OŠ Bratov Letonje in OŠ Gustava Šiliha se niso odločile za sodelovanje. Vsi sodelujoči pri reševanju kviza v Knjižnici Velenje so prejeli nagradno kino vstopnico. Po trije izžrebani iz vsake splošne knjižnice so prišli v končno MEGA žrebanje. Tu so bili izžrebani trije reševalci. Nagrade so bile bogate: enotedenske počitnice na morju ali v gorah v enem od počitniških domov Zveze prijateljev mladine Slovenije in brezplačni obiski kulturnih ustanov.

■ *A. S.*

Cool knjiga

Pod imenom »Cool knjiga« potekajo v naši knjižnici že od leta 2001 mesečna srečanja za mlade bralce, stare od 13 do 16 let. Srečanje poteka vsak tretji petek v mesecu (od oktobra do maja) ob 18. uri. Lahko bi se držali Pennacovega načela, da ima vsak bralec pravico, da o prebranem molči, mi pa smo se odločili, da bomo o prebranem spregovorili. Gre za pogovore o knjigah in njihovih aktualnih temah. To je včasih knjiga, ki nam je bila všeč in bi jo radi preko debate delili z drugimi, ali pa tudi delo, ki nam ni bilo simpatično, in povemo, zakaj ne.

Knjižničar kot moderator srečanja si prizadeva, da s svojim izhodiščem sproži pogovor in ga nato skuša smiselno usmerjati. V uvodu sledi kratka predstavitev teme, o kateri se bomo pogovarjali, predstavitev avtorja dela in kratka vsebina knjige. V nadaljevanju beremo odlomke in o njih debatiramo, izrazimo svoje mnenje, občutke, vpletamo svojo lastno izkušnjo. Udeleženci srečanj smo si postavili tudi svoja pravila. Naj izpostavim samo dve:

- knjige ni obvezno prebrati, mogoče jo boš vzel v roke po srečanju, če ti bo všeč;
- vsakemu je dana možnost, da spregovori, če tega ne želi, je lahko samo poslušalec.

Pogovor se zaključi tako, da vsi povedo ali zapišejo svoje najpomembnejše spoznanje, ki so ga bili deležni pri pogovoru. Ob koncu sledi še kratka predstavitev leposlovnih in poučnih del na temo, o kateri je tekel pogovor. Pogovori tako niso namenjeni obnovi knjižnih vsebin ali pisanju referatov, ampak predvsem sproščenemu pogovoru najstnikov med seboj. Vabimo vse tiste mlade bralce, ki si želijo svoja mnenja in občutke o prebranih knjigah deliti z vrstniki, da se nam pridružijo. Dobimo se zopet jeseni.

■ *A. K.*

Novosti v Knjižnici Šoštanj

V Knjižnici Šoštanj smo tudi v tej sezoni pripravili kar nekaj zanimivih potopisnih predavanj. V Mehiki smo poljubljali delfine, potepali smo se po severni Španiji in s kolesom drveli po Maroku. Ure pravljic in otroci so odšli na počitnice iskat nove zgodbe. Pred počitnicami pa nas bodo obiskali šoštanjski devetošolci. Predstavili jim bomo delovanje knjižnice in jih pripravili na samostojno iskanje po katalogu, čeprav so verjetno z mislimi že kje drugje.

V teh dneh se zaključujejo gradbena dela. Prenovili smo glavni vhod, ki je sedaj veliko večji, in dodali vetrolov. Ob vhodu je postavljen tudi kiosk Biblio24, iz katerega si lahko kadarkoli izposodimo knjigo ali dve - novost, ki se je bodo razveselili predvsem bralci, ki knjižnice v času, ko je odprta, ne uspejo obiskati.

V polnem kiosku je 153 knjig, ki si jih bralci izbirajo s pomočjo naslovnic in kratkih povzetkov. Kiosk s sporočili preko zaslona na dotik bralca vodi do uspešne izposoje ali vračila gradiva. Z novo magnetno izkaznico in osebno kodo ga lahko uporabljajo vsi člani knjižnice.

Kiosk je v tem času že pridobil prijaznejše knjižničarsko ime - Bibi. Uradno ga bomo predstavili konec junija, zato ste vsi vabljeni v Knjižnico Šoštanj. Bibi pa pravi, da se dobimo kar pred knjižnico.

Ne pozabite, v mesecu juliju in avgustu preidemo na poletni delovni čas, zato si pravočasno priskrbite poletno branje.

■ *M. B.*

Moja najljubša knjiga

Moja najljubša knjiga, priznanje po izboru mladih bralcev, se podeljuje od leta 1998, in sicer vsako leto v dveh kategorijah: za najljubšo slovensko mladinsko knjigo in najljubšo v slovenščino prevedeno mladinsko knjigo. Priznanja se podelijo avtorjem in založnikom teh del na slovesnosti vsako leto 2. aprila, na mednarodni dan knjig za otroke. Priznanje so osnovali Pionirska knjižnica, Slovenska sekcija IBBY in Zveza bibliotekarskih društev Slovenije, da bi med mladimi bralci spodbujali branje in zanimanje za mladinsko književnost. Glasujejo lahko vsi otroci, ki knjigo sami preberejo.

V šolskem letu 2007/2008 je že enajstič potekalo glasovanje, in sicer od začetka šolskega leta do 15. marca 2008. V Velenju, Šoštanju in Šmartnem ob Paki smo zbrali skupaj 463 glasov. Moja najljubša slovenska knjiga po izboru mladih bralcev v Knjižnici Velenje je to leto knjiga Ranta vrača udarec pisatelja Primoža Suhodolčana, ilustratorja Uroša Hrovata, izšla pa je pri založbi Karantanija. Največ glasov za Mojo najljubšo prevedeno knjigo je dobila zbirka Soba nočne more, ki jo je napisal Robert L. Stine, prevedla Amanda Mlakar za založbo Grlica. V slovenskih knjižnicah je največ glasov za slovensko knjigo ravno tako dobila knjiga Primoža Suhodolčana - Košarkar naj bo! Moja najljubša prevedena knjiga v slovenskih knjižnicah je postala zbirka Grozni Gašper pisateljice Francesce Simon, ilustratorja Tonyja Rossa in prevajalke Polonce Kovač. Zbirka še vedno izhaja pri založbi Učila International.

■ *A. S.*

Knjižne čajanke

Knjižnica Velenje v sodelovanju s knjigarno Mladinska knjiga - Trgovina Velenje že sedmo leto uspešno organizira knjižne čajanke. Namen knjižnih čajank je, da bi z njimi dosegli starejše ljudi in preko njih otroke. Gre za predstavitev otroških in mladinskih knjig dedkom in babicam, da se lažje znajdejo v široki knjižni ponudbi in izberejo pravo knjigo, ki jo bodo brali skupaj s svojimi vnuki ali pa knjigo celo kupili.

Branje otrokom v predšolskem in zgodnjem bralnem obdobju zelo koristi. Skupno branje oz. branje starejših svojim vnukom poglablja medsebojne odnose, omogoča kvalitetnejše preživljanje prostega časa, je uhajanje v domišljijske svetove, kjer odrasli namenja svoj čas ob knjigi otroku, ki ga ima rad.

Projekt, s katerim knjigarne in knjižnice spodbujajo bralno kulturo na Slovenskem, predstavlja model zglednega sodelovanja med knjižnicami in knjigarnami na lokalni ravni, vrednost le–tega že vrsto let potrjuje tudi podpora ministrstva za kulturo.

Knjižne čajanke potekajo vsak tretji četrtek v mesecu ob 10. uri od oktobra do maja v dvanajstih slovenskih krajih po skupnih okvirnih pripravah. Knjigarne poskrbijo za organizacijo, knjižničarke pa izpeljemo predstavitev in vodimo pogovor. Na čajankah predstavimo od 12 do 15 novih knjig, kar za nas knjižničarke ni malo dela.

V sezoni 2007/2008 smo knjižne čajanke zasnovali malo drugače kot v preteklih sezonah. Leto 2008 je mednarodno leto medkulturnega dialoga in tako smo na čajankah spoznali različne dežele sveta ter njihove knjige za otroke in odrasle.

V Velenju vodiva knjižne čajanke mladinski knjižničarki Edita Prah Šincek in Bernarda Lukanc. Čajanke so zelo dobro obiskane. Od 20 do 25 stalnih obiskovalk se vsak mesec z navdušenjem zbere v knjigarni Mladinske knjige na Šaleški cesti, kjer nas prijazne gostiteljice vedno postrežejo s čajem in pecivom.

Vabim vse tiste, ki vas ta projekt zanima, da se nam v jeseni pridružite.

■ *B. L.*

Knjižnični kurir

Priloga Našega časa, Velenje, junij 2008
Odgovorni urednik: Vlado Vrbič
Pripravili: Silvo Grmovšek, Vlado Vrbič, Stanka Ledinek, Metka Pivk Srdič, Andreja Kac, Brina Zabukovnik Jerič, Andreja Stvarnik, Bernarda Lukanc, Edita Prah Šincek, Marjeta Blatnik, Peter Groznik - Peč;
Fotografije: Stane Vovk, Brina Zabukovnik Jerič, Metka Pivk Srdič, Silvo Grmovšek, arhiv Knjižnice Velenje;
Oblikovanje in prelom: Naš čas, d.o.o.

Poletno branje

Ahmadou Kourouma: Alahu ni treba

Dogajanje v Zahodni Afriki v času plemenskih vojn in nenehno menjavanje diktatorjev na oblasti spremljamo skozi oči otroka vojaka. Dečkova zgodba je verjetno ena od mnogih, usoda sirote, ki nima veliko izbire. Usojeno mu je, da postane otrok vojak.

Pripoved je svojevrstna, saj fant

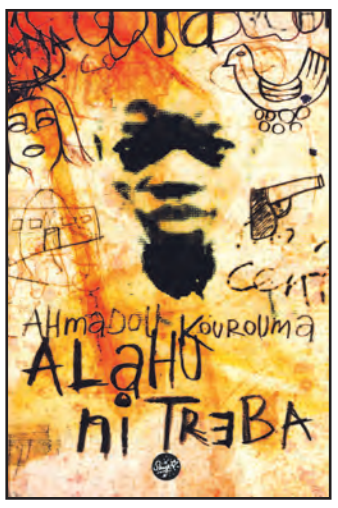

pripoveduje v govorici preprostega dečka, jezik pa je pogosto grob in neposreden. V njegovem govoru je veliko kulturnih prvin, značilnih za Afriko.

Skozi avtorjevo pripoved tako ne spoznamo le krutega, z drogami omamljenega in revščine polnega življenja otroka vojaka, ki nima drugega cilja kot to, kako preživeti v tem nesmiselnem svetu nenehnih vojn, ki jih povzročajo oblasti željni in brezvestni diktatorji. Spoznamo tudi nekaj tradicionalnih vaških običajev, ki so v veljavi pri afriških ljudstvih, na primer obred vpeljevanja dečkov, obrezovanja deklic, vero v animistične duhove in magične sile, ki vladajo prav vsem, tudi največjim diktatorjem. Osebne izkušnje junaka so prepletene z izkušnjami njegovih prijateljev otrok vojakov ter z zgodovinskim ozadjem posamezne plemenske vojne.

Pisatelj je knjigo napisal v afriški francoščini, ki je po njegovih lastnih izkušnjah nekaj posebnega. Povedal je, da razmišlja po afriško, vendar svoja razmišljanja pove po francosko. Zato tudi ta francoščina ni klasična, ampak svojevrsten jezik, kar je bil vsekakor poseben izziv za slovenskega prevajalca.

■ *S. L.*

Raymond Smullyan: Dekle ali tiger?

Avtor se je lotil nepoznane zvrsti romana, zanj bi bil najbližji izraz matematični roman. Večji del knjige je v resnici pripoved. Glavna oseba je inšpektor Craig, ki mora odkriti kombinacijo, ki odpira trezor v Monte Carlu. Njegovo raziskovanje s pomočjo prijateljev pripelje do zanimivih matematičnih odkritij. Knjiga se začenja z lažjimi matematičnimi in logičnimi uganka mi, ki so dostopne že mlademu bralcu. Za matematične rekreativce in ljubitelje logike je nepogrešljiv priročnik.

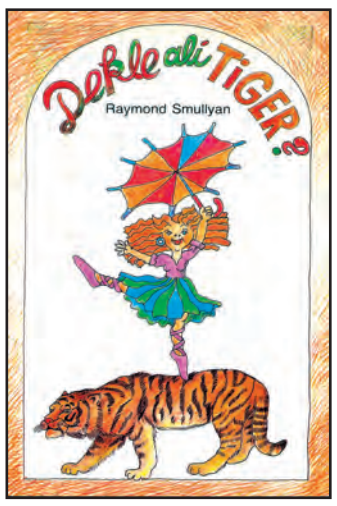

Pa rešimo prvo od ugank: »Recimo, da imava midva enako denarja. Koliko ti moram dati, da boš imel deset dolarjev več kot jaz?«

■ *S. L.*

Anthony Capella: Okus po ljubezni

Študentka umetnostne zgodovine Laura se za eno leto preseli v Rim, bogato mesto renesančne umetnosti. Da so italijanski fantje res nekaj posebnega, se lepi Američanki zazdi kmalu zatem, ko jo na letališču zaprosijo za zmenek trije cariniki. Prijateljica ji namigne, da bo najboljše ljubimce našla med tistimi, ki znajo uporabljati roke in domišljijo – med fanti, ki obvladajo kuhanje. Njun pogovor sliši Tommaso, natakar, ki bi nadvse rad osvojil privlačno Američanko, a o kuhanju nima pojma ... S svojim najboljšim prijateljem Brunom, kuharjem, skuja načrt, s katerim bo Tommaso osvojil še eno turistko več. A stvari se zapletejo, saj se Bruno, plašen in neizkušen fant, v Lauro resnično zaljubi in ustvarja zanjo veličastne jedi ... Je namreč izredno nadarjen kuhar, ki ustvarja jedi, kakršnih si lahko človek le želi.

To je knjiga, ki navduši iz več razlogov. Avtor je zgodbo predstavil zelo berljivo, vanjo je vpletel izviren humor. Gre za roman, v katerem je hrana močno povzdignjena, vzbudi željo po njej in tako niti slučajno ni primerna za vse tiste, ki ste na dieti ali postu.

Primerna je za tiste, ki bi se želeli naučiti kuhati, a nekako nimate volje, da bi se tega lotili. V zgodbi je predstavljena kultura Italijanov, dodani so recepti in slovarček italijanskih izrazov za njihove tipične jedi. Toplo priporočam vsem, ki radi dobro jeste.

■ *S. L.*

Anja Kömmerling in Thomas Brinx: E-mail s poljubom

Za vse najstnike in najstnice, ki se želijo ob branju sprostiti in utrditi znanje angleščine.

Glavna junakinja Eli in njeni sošolci in sošolke dobijo nalogo, da si bodo pri pouku angleščine dopisovali z vrstniki pobratene šole v Angliji. Vsak bo izžrebal enega od učencev v nemškem razredu. Dopisovali si bodo po elektronski pošti. Eli si dopisuje z Justinom.

Piše sporočila v angleščini, Justin pa v nemščini. Justin se predstavi kot čeden mladenič plemiškega rodu. Tega mu Eli ne verjame. Z najboljšo prijateljico Frido se odločita, da Justinu malo ponagajata. Pošiljata mu pisma, kot bi jih pisala Frida, in tudi Fridino fotografijo. Justin se odloči, da bo s svojimi prijatelji prišel na obisk k Eli. Le kako se bosta Eli in Frida rešili iz te neprijetne situacije?

■ *E. P. Š.*

Günther Tobias: Tisoč imenitnih iger

V knjigi je zbranih veliko iger za aktivno preživljanje prostega časa. Videli boste, da se lahko imenitno igrate tudi z malo pripomočki in s čisto vsakdanjimi stvarmi. Našli boste imenitne ideje za igranje na prostem, v vodi ali na plaži, v gozdu ali na travniku. Tudi za vse, ki ne veste, kaj bi počeli v avtu med dolgotrajno vožnjo na počitnice ali ko greste na izlet s svojo družino, se bo našlo marsi-

kaj zanimivega. V deževnih dneh se vam ni treba dolgočasiti, saj lahko v sobi počnete čudovite stvari. Prepričajte se, da je lahko zabavno tudi, če se igrate sami. Za poslastico pa se lahko naučite čarobnih čarovniških trikov.

Pa veliko zadovoljstva pri igranju!

■ *E. P. Š.*

Nele Moost In Annet Rudolph: Druge vragolije vrančka Dokolenka

Pred vami so nove prigode slavnega vrančka, ki ima ves čas obuto eno samo dokolenko.

Najprej vranček ugotavlja, da graditi stolp iz raznobarvnih kock ni prav nič zabavno, če si sam. Koga od svojih prijateljev mu bo uspelo prepričati, da mu pomaga? In kako bo Dokolenko zamotil in potolažil malo račko, ki se je izgubila in ga zmotila pri štetju ter pospravljanju njego-

vih reči? Kaj mislite, ga bodo prijatelji počakali, ko bo vranček zaspal, da se bodo skupaj odpravili na načrtovani izlet? Vas zanima, kako bo Dokolenko pregnal zimo in kako se bo spopadel s pasjo vročino?

Ob branju zgodb o vrančku vam nikoli ne bo dolgčas.

■ *E. P. Š.*

Obisk v Romuniji

Kaj imata skupnega Romunija in ustanovitev celjske podružnice Bralnega društva Slovenije (v nadaljevanju BDS)? Na prvi pogled seveda ne prav veliko, vendar se v ozadju skriva zanimiva zgodba.

Na povabilo BDS (ustanovljeno 12. 10. 1995, ki pospešuje razvoj vseh oblik pismenosti) sva se s kolegico udeležili tridnevne delavnice za vodenje bralnih društev. Delavnica je potekala med 23. in 25. januarjem na Fakulteti za psihologijo v romunskem univerzitetnem mestu Cluj-Napocca. Odločitev o potovanju z vlakom se je pričakovano pokazala za izjemno nenavadno doživetje.

V letu 2007 se je ustanovila celjska podružnica BDS. Ker je BDS že od leta 1996 članica Mednarodne bralne zveze (International Reading Association) – neprofitna organizacija, ki združuje okoli 100.000 članov v 100 državah – delavnica pa je potekala prav blizu Slovenije, sva se je lahko udeležili.

Celjska podružnica ima sedež na Šolskem centru Celje. Trenutno ima okoli 30 članov in poleg občasih srečanj organizira v mesecu oktobru 2008 enodnevno posvetovanje na temo Branje in ustvarjalnost. Posvetovanje bo vključevalo dve temi: prva je prostočasno branje od vrtca do pozne starosti (t. i. bralne značke in bralni klubi), druga tema pa je povezana z ustvarjalnimi dejavnostmi, ki potekajo v šolah ter so povezane z branjem in interpretacijo leposlovja.

Sama bom predstavila na posvetovanju bralni projekt »Branje je žur, reading is cool«, ki smo ga izvajali v Knjižnici Velenje v sodelovanju z British Council Slovenije in Gimnazijo Velenje. Bralni projekt bomo nadaljevali v naslednjem šolskem letu.

Če se vrnem na začetek in poskušam odgovoriti na zastavljeno vprašanje, lahko ugotovim, da so še tako na videz različne stvari pravzaprav zelo prepletene. Ali če citiram avtorja Malega princa, »bistvo je očem nevidno«.

■ *B. Z. J.*

Aktivnosti DBC

Društvo bibliotekarjev Celje (v nadaljevanju DBC) je prostovoljna strokovna organizacija bibliotekarjev in knjižničarjev na celjskem pokrajinskem območju. Društvo združuje knjižničarje iz Celja, Laškega, Žalca, Velenja, Mozirja, Šentjurja, Šmarja pri Jelšah, Rogaške Slatine, Slovenskih Konjic, Hrastnika, Trbovelj, Zagorja ob Savi in iz vseh manjših krajev v njihovi okolici, kjer poleg splošnih knjižnic delujejo še šolske in specialne knjižnice. Njegovi člani so tudi študenti in upokojenci.

Člani društva imajo naslednje ugodnosti:

- brezplačno članstvo v nekaterih večjih knjižnicah v Sloveniji,
- popust pri plačilu kotizacije za seminarje in posvetovanja, ki jih organizira DBC ali ZBDS (Zveza bibliotekarskih društev Slovenije),
- 20 % popust pri nakupu vstopnic izven abonmaja v Slovenskem ljudskem gledališču Celje,
- 10 % popust pri nakupu publikacij Mohorjeve družbe Celje.

Člani prejemajo strokovno revijo Knjižnica.

DBC vsako leto v mesecu aprilu organizira tridnevno strokovno ekskurzijo za svoje člane, v jesenskem času pa srečanje članov, ki poteka vsako leto v drugi knjižnici. Poleg tega, da se vsaj dvakrat letno srečamo na strokovnih predavanjih, se člani v pomladnem času dobimo tudi na občnem zboru društva.

Knjižnica Velenje je bila 28. maja gostiteljica delavnice z naslovom Vsakdanje življenje uporabnikov drog: knjižnica kot javni prostor zadrževanja uporabnikov drog. V goste smo povabili dr. Ines Kvaternik in dr. Vero Grebenc z Visoke šole za socialno delo ter Radovana Zupančiča, univ. dipl. psihologa, specialista kliničnega svetovanja. Govorili smo o ravnanju z uživalci drog v okviru opravljanja knjižničarske dejavnosti in spoznali njihovo vsakdanje življenje. Delavnice se je udeležilo 38 udeležencev iz celjske, koroške in dolenjske regije.

■ *B. Z. J.*

Naš čas, 8. 5. 2008, barve: CMYK, stran 20

Knjižnice po svetu

Strokovna ekskurzija
Šibenik, Mostar, Sarajevo

Tradicionalna strokovna ekskurzija Društva bibliotekarjev Celje nas je tokrat popeljala v sončni Šibenik, zanimivo mesto Počitelj, zgodovinski Mostar in nazadnje še v Sarajevo.

Prav vsi smo bili navdušeni nad Mestno knjižnico Šibenik, ali kot se uradno imenuje - Gradsko knjižnico »Juraj Šižgorić«. Knjižnica, ki je dobila ime po hrvaškem pesniku in humanistu, nas je navdušila takoj, ko smo vstopili vanjo.

Šibenik

Leta 2005 zgrajena moderna stavba se nahaja v centru mesta na odlični lokaciji in s svojo impozantnostjo in skrbno izbrano kombinacijo stekla in naravnega kamna nedvomno očara. V treh nadstropjih nudi obiskovalcem (tudi občasnim turistom) prav vse, kar potrebujejo, od osrednjega izposojevalnega pulta, svetovanja, računalniških in študijskih čitalnic, do resnično bogato založenega avdiovizualnega oddelka, otroškega, časopisnega, znanstvenega, domoznanskega oddelka ter prostora, kjer hranijo redko in dragoceno gradivo, centra za vizualno kulturo, ne manjka pa niti galerija s stalnimi ali občasnimi razstavami in prireditveni prostor. Pregledna, svetla in prostorna knjižnica je resnično nekaj posebnega in vsekakor vredna ogleda. Če vas torej pot kdaj zanese v Šibenik, se lahko tudi kot turist vpišete le za nekaj dni in v tem času knjižnico in gradivo tudi uporabljate.

Pot smo naslednji dan nadaljevali proti Bosni in Hercegovini, kjer smo si najprej ogledali zanimivo islamsko mesto Počitelj s svojo značilno orientalsko arhitekturo, šolo (medreso), mošejo in visoko razgledno trdnjavo. Le dobre pol ure stran in že se sprehajamo po čarobnem Mostarju, ki s svojim šarmom zagotovo očara prav vsakega obiskovalca. Občudovanje pogumnega skoka s prenovljenega mostu, ogled turške hiše in sprehod po ulicah Mostarja so samo nekatere od stvari, ki ustvarijo vtis, da se je tukaj čas ustavil in vedno znova privabijo trume obiskovalcev.

Zadnji dan je bil na vrsti še ogled Sarajeva, kjer smo bili v veliki meri deležni že pregovorno znane gostoljubnosti domačinov, ki so nam že ob prihodu zaželeli toplo dobrodošlico. Poleg ogleda običajnih znamenitosti smo se napotili še v Osrednjo knjižnico (Biblioteka grada Sarajeva), natančneje - v enega od šestnajstih oddelkov, ki se nahaja v središču mesta. Kljub nedelji so nam prijazno razkazali t. i. centralni oddelek s študijsko čitalnico, ki je namenjen odraslim. Med letoma 1992 in 1995, ko je bilo Sarajevo obkoljeno, je bila uničena stavba Narodne in univerzitetne knjižnice. Pred vojno je imela knjižnica okoli 300.000 enot gradiva, v vojni je bilo uničenih okrog 100.000 enot, arhiv, del poslovnih prostorov, tehnični inventar, skratka začeti so morali praktično popolnoma znova. Od leta 1995 do danes jim je uspela delna avtomatizacija gradiva, matični del knjižnice pa so preselili v nove prostore. Tudi bralci so se vrnili, še več, obisk konstantno narašča. Skratka, kljub vojnim grozotam v preteklosti so s svojim delom in dosežki zadovoljni in z optimizmom zrejo v prihodnost.

Sarajevo

■ M. P. S.

Pogovor z Ivom Gorograncem

Zvesti bralec s člansko izkaznico številka 78

Dolgoletni zvesti bralec in obiskovalec velenjske knjižnice Ivo Gorogranc je naredil vtis na vse zaposlene, ki se z njim srečujejo v izposoji. Poznajo ga kot uglajenega in prijaznega gospoda, ki že dolga desetletja redno obiskuje police z leposlovjem in strokovnim gradivom, po skrbnem izbiranju si ob vsakem obisku običajno izposodi dve do tri knjige in jih prav tako skrbno vrača. Je neposredna priča zgodovine velenjskega knjižničarstva od začetkov druge polovice prejšnjega stoletja, saj je bil še med bralci knjižnice, ki jo je ustanovil in vodil znani velenjski učitelj in pionir knjižničarstva v Šaleški dolini Fran Mlinšek. Ivo Gorogranc je upokojenec od leta 1987, bil je dolgoletni direktor velenjskega Stanovanjskega podjetja, zadnjih deset let pred upokojitvijo pa je delal kot tajnik Obrtnega združenja.

V več kot šestih desetletjih vašega bralskega staža bi verjetno lahko s knjigami, ki ste si jih izposodili in prebrali, opremili spodobno knjižnico. Kako daleč segajo vaši spomini na obiskovanje knjižnice?

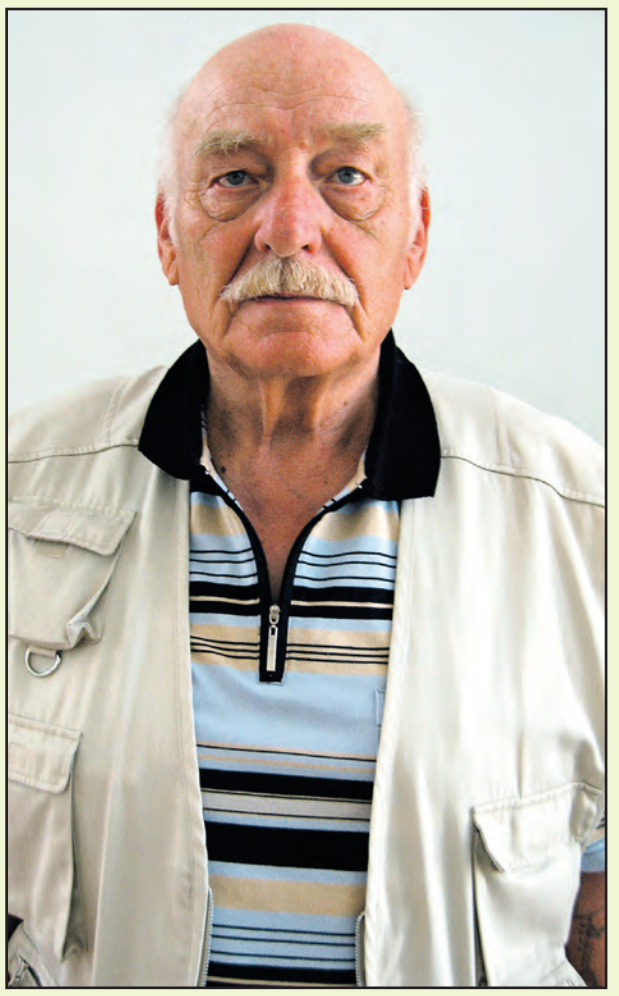

Knjige sem si pričel izposojati proti koncu štiridesetih let prejšnjega stoletja iz knjižnice na velenjski osnovni šoli v stari konjušnici, ki jo je vodil Fran Mlinšek. Spominjam se tudi nekdanje gostilne Hudovernik, kjer je danes tesarstvo, kjer si je tudi bilo mogoče izposoditi knjige. Potem so v Velenju odprli knjižnico, če se ne motim, je to bilo leta 1950, v poslovni stavbi na Koroški cesti. V soseščini je tedaj bil Rudarski dom, čez cesto pa so nekoliko kasneje zgradili nekdanjo kino dvorano. Knjižnica je bila v prostorih nad dvorano, kjer so bile med drugim seje delavskega sveta velenjskega rudnika, stavbo pa danes uporablja Komunalno podjetje. Tedaj sem po končanem uku delal na rudniškem slikopleskarskem obratu in dobil sem nalogo opremiti knjižnico z napisi. V rudniškem mizarskem obratu so izdelali knjižne police in omare. Na deščice iz impregniranega temnega lesa sem s čopičem na temno podlago z belo barvo izpisal napise, s katerimi so bile označene police z leposlovjem, strokovno literaturo ipd. Kot bralec knjižnice pa sem tedaj dobil člansko izkaznico s številko 78. Ta članska številka me je spremljala tudi po selitvi knjižnice v prostore današnje Ljudske univerze.

Kako obiskana je bila tista knjižnica?

Obisk je bil presenetljivo velik. Branje je tedaj bilo izjemno priljubljeno, knjižnica je imela veliko podporo politične oblasti in vodstva rudnika, še zdaleč pa jo niso obiskovali le učitelji in tedanji redki izobraženci.

Kako doživljate polstoletne spremembe pri ponudbi in opremljenosti knjižnice, ki ste jim bili priča?

Razlike so ogromne. Med drugim so prej knjižničarke vodile rokopisno evidenco izposojenih knjig. Zdaj pa je računalniško poslovanje z bralci, ni več dolgih vrst, vse poteka gladko in tekoče in še pregled nad izposojenim gradivom imam. Sam ostajam zvest knjigi v klasični tiskani obliki, sodobne računalniške in digitalne ponudbe knjižnice ne uporabljam. Med tem časom so se izmenjale tudi številne generacije bralcev in kot opažam, sem edini redni obiskovalec knjižnice med tistimi izpred petdeset in več let. Z nekaterimi smo si izmenjevali informacije o prebranih knjigah in spominjam se pokojnega Franca Vrtačnika, ki je bil partizanski oficir in je spremljal vse knjižne novosti s področja druge svetovne vojne. Kadar sva se srečala, mi je vedno z navdušenjem in poznavalsko v podrobnosti razlagal o kateri od vojaških operacij, ki jo je ravnokar zasledil v kakšni novi knjigi.

Katero je vaše najljubše branje?

Od strokovne literature me zanima predvsem slikarstvo in zgodovina, z zanimanjem berem tudi biografije. Na policah z leposlovjem pa najpogosteje segam po romanih nemških pisateljev Hansa Kirsta in Johanesa Maria Simmla, všeč mi je tudi ameriška avtorica Jackie Collins, predvsem njen roman Hollywoodčanke. Prebral sem vse romane ameriškega pisatelja Maria Puza, njegovega Botra večkrat. Nekajkrat sem prebral tudi roman o ameriški mafiji in o zakulisju švicarskih bank z naslovom Operacija out francoskega romanopisca Pierra Reya, všeč mi je tudi njegov roman Grk. Med dolgoletnim obiskovanjem knjižnice sem prebral vse knjige s področij, ki me zanimajo, zato je moj vsakokratni obisk namenjen predvsem policam s knjižnimi novostmi.

Ali imate ob branju še kakšno ljubezen?

Že od otroških let sem rad risal in v osnovni šoli mi je tedanji šoštanjski ravnatelj De Costa svetoval, naj nadaljujem šolanje na likovni akademiji. Žal za to ni bilo denarnih možnosti, zato sem se sam izobraževal. Dolga leta sem bil član Društva Šaleških likovnikov, z njimi sem večkrat razstavljal. Še vedno slikam olja na platnu, le da zdaj izključno po naročilu. Največje povpraševanje je po mojih slikah z motivi iz rudniških jam.

■ S. G.